

Uzasadnienie wyroku z dnia 10 grudnia 2014 roku

Za podstawę wyroku Sąd Rejonowy przyjął następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 30 marca 2009 roku W. W. ujawniony został w Krajowym Rejestrze Sądowym jako prezes zarządu „4 Business (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przy Al. (...) zarejestrowanej przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. w XIII Wydziale Gospodarczym pod nr KRS (...). Funkcję prezesa zarządu spółki W. W. pełnił do dnia 29 kwietnia 2011 roku, kiedy to uchwałą nr 1 zgromadzenia wspólników tej spółki został odwołany z tej funkcji. Jednocześnie w uchwale nr 1 z dnia 29 kwietnia 2011 roku do pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki powołano A. W., która następnie funkcję tę pełniła do dnia 28 grudnia 2012 roku. Do reprezentacji spółki uprawniony był jednoosobowo członek jej zarządu. Prowadzenie spraw spółki jako płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych nie zostało powierzone innej osobie na podstawie art. 31 Ordynacji podatkowej.

(protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz uchwała nr 1 z dnia 29 kwietnia 2011 roku k. 2, 23; odpis KRS dot. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. k. 39-40, k. 27-31; wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21, wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v)

Sprawami finansowymi spółki od dnia 30 marca 2009 roku do dnia 29 kwietnia 2011 roku zajmował się W. W. jako prezes zarządu. Z kolei od dnia 29 kwietnia 2011 roku do dnia 28 grudnia 2011 roku sprawami finansowymi zajmowała się A. W. również jako prezes zarządu.

(wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21, wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v, zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45)

Do rachunku bankowego spółki, oprócz W. W., a następnie A. W., dostęp miał także T. P. (1), będący członkiem zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., która od dnia 5 stycznia 2011 roku ujawniona była w Krajowym Rejestrze Sądowym jako jedyny wspólnik (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a następnie z dniem 19 grudnia 2011 roku uległa przekształceniu w (...) Spółkę akcyjną z siedzibą w W..

(zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45; wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v; wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21, odpis z KRS dot. (...) S.A. z siedzibą w W.. k. 31-34; odpis z KRS dot. 4 Business (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. k. 39-40)

T. P. (1) na prośbę W. W., a następnie A. W., dokonywał niektórych przelewów w imieniu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. z rachunku bankowego tej spółki. Uzupełniając formularz polecenia hurtowych przelewów w elektronicznym systemie bankowym nie weryfikował jednak treści dokonywanych przelewów.

(zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45; wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v)

T. P. (1) nie zajmował się sprawami gospodarczymi „4 Business (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

(zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45; wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v)

Przedmiotem działalności (...)” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. były głównie usługi w ramach „call center”. W ramach prowadzonej działalności spółka zatrudniała pracowników oraz korzystała z usług innych osób na podstawie umów zlecenia i umów o dzieło – łącznie maksymalnie do 100 osób.

(zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45; wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v; wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21)

W związku z nabyciem udziałów w(...)” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. oraz w związku ze zwiększeniem kapitału zakładowego (...)” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ujawnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 5 stycznia 2011 roku, T. P. (1) udzielił (...)Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pożyczki z przeznaczeniem na spłatę zaległych należności publicznoprawnych tej spółki. W ramach transakcji dokapitalizowania spółki (...) i nabycia jej udziałów W. W. nie mógł bowiem podpisać oświadczenia, że spółka ta nie ma tego rodzaju zaległości.

(zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45; odpis z KRS dot.(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. k. 39-40)

W okresie gdy W. W. pełnił funkcję prezesa zarządu spółki (...) zobowiązania tej spółki, w tym z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne były wykonywane niekiedy z opóźnieniem, wynikającym z opóźnienia w płatnościach przez kontrahentów spółki.

(wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21)

W związku z odwołaniem z funkcji prezesa zarządu spółki z dniem 29 kwietnia 2011 roku W. W. nie sprawdzał, czy zostały odprowadzone należne od spółki zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wymagalne na dzień 20 kwietnia 2011 roku.

(wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21)

Przekazując sprawy spółki (...) nie zlecał A. W. ani T. P. (2) dokonania przelewu z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych wymagalnych na dzień 20 kwietnia 2011 roku.

(wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v; zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45)

Należne od spółki zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wymagalne na dzień 20 kwietnia 2011 roku w kwocie 11.694,00 zł, pobrane za miesiąc marzec 2011 roku od wynagrodzeń pracowników oraz osób wykonujących usługi na podstawie umów zlecenia lub umów o dzieło nie zostały nie zostały uiszczone na rachunek Urzędu Skarbowego W. – U., właściwego dla spółki.

(raport zaległości spółki k. 1, 71, 82; kopia deklaracji PIT -4R spółki za rok 2011 k. 10-11; wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v; wyjaśnienia oskarżonego W. W. k. 119, k. 20v-21)

Zobowiązanie podatkowe spółki z tego tytułu stwierdzone zostało administracyjnym tytułem wykonawczym i objęte jest egzekucją administracyjną prowadzoną wobec spółki.

(odpowiedź Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – U. k. 113; raport zaległości spółki k. 71, 82)

W okresie gdy funkcję prezesa zarządu spółki (...) pełniła A. W. zobowiązania z tytułu wynagrodzeń pracowników spółki oraz osób świadczących na rzecz spółki usługi na podstawie umów zlecenia lub umów o dzieło wykonywane były terminowo.

(wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v)

Natomiast należne od spółki zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wymagalne odpowiednio na dzień 20 maja, 20 czerwca, 20 lipca, 20 sierpnia, 20 września, 20 października, 20 listopada i 20 grudnia 2011 roku oraz 20 stycznia 2012 roku w łącznej kwocie 120.259 zł, pobrane odpowiednio za miesiące od kwietnia 2011 roku do grudnia 2011 roku od wynagrodzeń pracowników oraz osób wykonujących usługi na podstawie umów zlecenia lub umów o dzieło nie zostały uiszczone na rachunek Urzędu Skarbowego W. – U., właściwego dla spółki.

(raport zaległości spółki k. 1, 71, 82; kopia deklaracji PIT -4R spółki za rok 2011 k. 10-11; wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v)

Zobowiązania podatkowe spółki z tego tytułu stwierdzone zostały administracyjnymi tytułami wykonawczymi i objęte są egzekucją administracyjną prowadzoną wobec spółki.

(odpowiedź Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – U. k. 113; raport zaległości spółki k. 71, 82)

Przyczyną nieodprowadzenia przez spółkę pobranych w tym okresie zaliczek był brak płynności finansowej spółki. A. W. przeznaczała pobrane zaliczki na finansowanie bieżącej działalności. Spółka świadczyła usługi m.in. na rzecz spółek używających znaków towarowych P. i E.. Zawarte przez spółkę umowy przewidywały wynagrodzenia za świadczone przez spółkę usługi na poziomie pozwalającym na finansowanie działalności. Spółce została jednak naliczona kara umowna w kwocie 200.000 zł, która została potrącona z należnych wynagrodzeń. A. W. podejmowała próby pozyskiwania kolejnych kontrahentów. Próby te okazały się jednak bezskuteczne. Nie podejmowała jakichkolwiek kroków mających na celu ogłoszenie upadłości spółki.

(wyjaśnienia oskarżonej A. W. k. 120-121, k. 125-126, k. 76v, zeznania świadka T. P. (1) k. 126-128, k. 45)

Obecnie W. W. ma 39 lat, uzyskał wyższe wykształcenie, prowadzi działalność gospodarczą w obszarze wydawniczym, jest prezesem zarządu (...) S.A. oraz członkiem zarządu (...) Sp. z o.o., uzyskuje miesięczny dochody w kwocie około 4.000 zł, na utrzymaniu ma jedno małoletnie dziecko. W. W. pozostaje osobą niekaraną.

(dane osobopoznawcze k. 118, 84, odpis z K. k. 105, k. 69)

o

A. W. ma 41 lat, uzyskała średnie wykształcenie, z zawodu jest ekonomistą, zatrudniona jest jako pracownik administracyjny, osiąga miesięczny dochód w kwocie około 1.200 zł, na utrzymaniu ma dwoje małoletnich dzieci, w tym jedno niepełnosprawne, autystyczne. A. W. pozostaje osobą niekaraną.

(dane osobopoznawcze k. 118, 84v, odpis z K. k. 104, k. 70)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W akcie oskarżenia z dnia 13 marca 2014 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego W. – U. oskarżył:

- W. W., o to, że w dniu 20 kwietnia 2011 roku w W., zajmując się sprawami gospodarczymi(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przy Al. (...) nie wpłacił na rachunek Urzędu Skarbowego W. – U. pobranych w marcu 2011 roku od wynagrodzeń pracowników oraz osób wykonujących usługi na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło zaliczek na podatek dochodowy w kwocie 11.694 zł w obowiązującym terminie, tj. do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę, do czego był zobowiązany na podstawie art. 38 i art. 42 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s.;

- A. W. o to, że w okresie od 20 maja 2011 roku do 20 stycznia 2012 roku w W., zajmując się sprawami gospodarczymi(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przy Al. (...)działając w warunkach czynu ciągłego, nie wpłaciła na rachunek Urzędu Skarbowego W. – U. pobranych w okresie od kwietnia 2011 roku do grudnia 2011 roku od wynagrodzeń pracowników oraz osób wykonujących usługi na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło zaliczek na podatek dochodowy w łącznej kwocie 120.259 zł w obowiązującym terminie, tj. do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę, do czego była zobowiązana na podstawie art. 38 i art. 42 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. o przestępstwo skarbowe z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. art. 6 § 2 k.k.s.

Oskarżony W. W. w wyjaśnieniach składanych w toku postępowania przygotowawczego (k. 20-21v.) nie przyznał się do popełnienia zrzuconego mu czynu i wyjaśnił, że był prezesem zarządu spółki (...)” od jej powstania do dnia 29 kwietnia 2011 roku i w tym okresie spółka była w dobrej kondycji finansowej, wynagrodzenia oraz zaliczki na

podatek dochodowy od osób fizycznych były uiszczane w terminie, a finansowanie działalności umożliwiały zawarte przez spółkę umowy. Wyjaśnił, że wiedzę o finansach spółki(...)posiadał T. P. (1), będący członkiem zarządu spółki (...), która była głównym udziałowcem spółki (...). T. P. (1) miał dostęp do rachunku bankowego spółki (...)” i wykonywał z niego przelewy, w tym także należności podatkowych. Oskarżony zajmował się natomiast negocjowaniem kontraktów, kontaktami z kontrahentami, przygotowaniem ofert, a sprawami finansowymi spółki zajmował się w niewielkim zakresie, chociaż również posiadał dostęp do rachunku bankowego spółki. Wyjaśnił też, że nie pamięta czy w chwili jego odwołania z funkcji prezesa na rachunku bankowym spółki znajdowały się środki pozwalające na zapłatę należnych od spółki zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Wyjaśnił również, że dysponuje dokumentem, w którym przekazał A. W. dyspozycję dokonania płatności tych zaliczek.

Na etapie postępowania sądowego (k. 119-120) oskarżony również nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że w chwili odwołania go z funkcji prezesa zarządu spółka była w dobrej kondycji finansowej i pamięta, że na rachunku bankowym spółki były środki. Przekazał informację o potrzebie płatności zaliczek i sądził, że zostaną ona uiszczone przez spółkę. Wyjaśnił, że sprawami finansowymi spółki zajmował się T. P. (1), miał dostęp do rachunku bankowego spółki, a oskarżony nie zlecał wszystkich przelewów. Przelewy należności skarbowych zlecał albo on albo T. P. (1) i informowali się o tym nawzajem. Deklaracje podatkowe w imieniu spółki podpisywał oskarżony. Podział zadań pomiędzy oskarżonym a T. P. (2) był podziałem faktycznym. Oskarżony wyjaśnił również, że nie dysponuje korespondencją dotyczącą przekazania dyspozycji dokonania przelewu zaliczek A. W., a jego przekonanie o tym, że w chwili jego odejścia ze spółki na rachunku bankowym spółki były środki, to jedynie przypuszczenie. Ponadto w ocenie oskarżonego dziewięciodniowe opóźnienie nie powinno być traktowane jak przestępstwo.

Wyjaśnienia oskarżonego w tej części, w której oskarżony wskazywał, że przekazując sprawy spółki w związku z odwołaniem go z funkcji prezesa zarządu przekazał dyspozycję przelewu z rachunku bankowego spółki zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych wymagalnych od spółki na dzień 20 kwietnia 2011 roku, okazały się niewiarygodne. Nie znalazły bowiem potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w szczególności w zeznaniach świadka T. P. (2), co do których nie ujawniły się żadne przyczyny, dla których należałoby odmówić im wiarygodności, ani w wyjaśnieniach oskarżonej A. W., której odpowiedzialność nie rzutowała na odpowiedzialność oskarżonego, w związku z czym nie miała ona powodów, aby bezpodstawnie obciążać oskarżonego. Ostatecznie oskarżony na etapie postępowania sądowego przyznał, że nie dysponuje dokumentem, który miałby obejmować przekazaną A. W. albo T. P. (2) dyspozycję dokonania takiego przelewu, na który to dokument powoływał się w toku postępowania przygotowawczego. Już z wyjaśnień oskarżonego wynika, że w okresie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu zdarzały się opóźnienia w płatnościach zobowiązań spółki wywołane nieterminowym dokonywaniem wpłat przez kontrahentów spółki. To, że opóźnienia takie dotyczyły także należności publicznoprawnych spółki znajduje potwierdzenie w pożyczce udzielonej spółce przez T. P. (2) celem zapłaty zaległych należności podatkowych w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego spółki i nabyciem w niej udziałów przez spółkę (...). Wynika stąd, że opóźnienia w płatnościach ze strony spółki nie były dla oskarżonego sytuacją wyjątkową. Biorąc również pod uwagę, że oprócz oskarżonego dostęp do rachunku bankowego spółki miał także T. P. (3), oskarżony mógł przypuszczać, że płatność zaliczek na podatek dochodowy od osób fizyczny należnych od spółki na dzień 20 kwietnia 2011 roku zostanie dokonana. Przekazując sprawy spółki w związku z odwołaniem go z funkcji prezesa zarządu spółki uchwałą z dnia 29 kwietnia 2011 roku nie upewnił się, czy spółka zaliczki te odprowadziła. Gdyby było inaczej, świadomy swojej odpowiedzialności, podjąłby kroki w kierunku wyjaśnienia tej okoliczności.

W pozostałej części wyjaśnienia oskarżonego należało uznać za wiarygodne jako korespondujące z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W istocie kwestionowanie przez oskarżonego jego sprawstwa wynikało jedynie z jego odmiennej oceny prawnej, gdy chodzi, po pierwsze, o to, czy można było przyjąć, że zajmował się sprawami finansowymi spółki w sytuacji, gdy dostęp do rachunku spółki miał T. P. (1), który wykonywał z niego przelewy także należności podatkowych, a po drugie, o to, czy można przypisać mu odpowiedzialność za opóźnienie w płatności zaliczek wynoszące zaledwie dziewięć dni. Kwestie te nie należą jednak do sfery ustaleń faktycznych, ale kwalifikacji prawnej, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Oskarżona A. W. w wyjaśnieniach złożonych w toku postępowania przygotowawczego przyznała się do popełnienia zrzuconego jej czynu i odmówiła złożenia wyjaśnień (k. 76v.-77). Na etapie postępowania sądowego (k.120-121, k. 125-126) oskarżona również przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu i wyjaśniła, że spółka utraciła płynność finansową, gdy około 3 miesięcy po objęciu przez nią funkcji prezesa zarządu zmuszona została do zapłaty kontrahentowi kary umownej w kwocie 200.000 zł, co było przyczyną niepłacenia należności podatkowych. Wyjaśniła, że mając do wyboru zapłatę należności podatkowych albo wypłacenie pracownikom wynagrodzeń, wybrała to drugie, kosztem należności publicznoprawnych. Natomiast przed naliczeniem spółce kary umownej w okresie, gdy pełniła już funkcję prezesa zarządu spółki, należności podatkowe nie były płacone z powodu nieterminowego dokonywania płatności przez kontrahentów spółki. Wyjaśniła, że miała świadomość sytuacji finansowej spółki przed objęciem funkcji prezesa zarządu, próbowała pozyskiwać klientów, jednakże brakowało jej doświadczenia w branży i całe przedsięwzięcie ją przerosło.

Wyjaśnienia oskarżonej należało uznać za wiarygodne w całości, gdyż korespondowały z całością zgromadzonego w sprawie materiały dowodowego, a nie ujawniły się jakiegokolwiek powody, które uprawniałyby do zanegowania ich wiarygodności.

Za wiarygodny w całości należało również uznać dowód z zeznań T. P. (1). Zeznania tego świadka były bowiem rzeczowe i spójne, zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i postępowania sądowego, logiczne, nie były kwestionowane przez oskarżonych i korespondowały z ich wyjaśnieniami. Nie ujawniły się jakiegokolwiek powody, które mogłyby stanowić podstawę odmowy przyznania im wiarygodności.

Wątpliwości co do swej wiarygodności nie budziły także pozostałe zgromadzone w sprawie dowody ze źródeł nieosobowych.

W świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należało uznać, że popełnienie przez oskarżonego W. W. zarzuconego mu przestępstwa skarbowego, kwalifikującego się z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s. i art. 77 § 2 k.k.s., było niewątpliwe.

Całokształt zgromadzonego materiału nie pozostawia wątpliwości także co do tego, że oskarżona A. W. popełniła zarzucone jej przestępstwo skarbowe, kwalifikujące się z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 77 § 1 k.k.s., art. 77 § 2 k.k.s. i art. 6 § 2 k.k.s.

Przestępstwo skarbowe określone w art. 77 § 1 k.k.s. polega na niewpłaceniu przez płatnika lub inkasenta w terminie na rzecz właściwego organu pobranego podatku. Według art. 77 § 2 k.k.s. jeżeli kwota niewpłaconego podatku jest małej wartości, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

W myśl art. 53 § 30 k.k.s. użyte m.in. w art. 77 k.k.s. określenia płatnik i podatek mają znaczenie nadane im w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.; dalej – „Ordynacja podatkowa”), z tym że określenie podatek oznacza również zaliczkę na podatek.

Według art. 8 Ordynacji podatkowej płatnikiem jest m.in. osoba prawna obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 361 ze zm.) osoby prawne, zwane dalej zakładami pracy, są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów przychody m.in. ze stosunku pracy.

Według art. 38 ust. 1 tej ustawy płatnicy, o których mowa m.in. w art. 31 przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, nieistotnym w niniejszej sprawie, kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca

następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy – w przypadku płatnika nie będącego osobą fizyczną – według siedziby płatnika.

Ponadto na podstawie art. 41 ust. 1 tej ustawy osoby prawne, które dokonują świadczeń osobom fizycznym, mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i podlegającym nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, m.in. z tytułu wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwanych wyłącznie od osoby prawnej, są obowiązane jako płatnicy pobierać, z zastrzeżeniem ust. 4, nieistotnym w niniejszej sprawie, zaliczki na podatek dochodowy.

Według art. 42 ust. 1 tej ustawy płatnicy, o których mowa w art. 41, przekazują kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy – w przypadku płatnika nie będącego osobą fizyczną – według siedziby płatnika.

W świetle powyższych regulacji w niniejszej sprawie niewątpliwie status płatnika zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych przysługiwał (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., która m.in. w okresie od marca do grudnia 2011 roku, zatrudniając pracowników oraz korzystając z usług osób fizycznych świadczących na jej rzecz usługi na podstawie umów zlecenia i umów o dzieło, wypłacała im świadczenia pieniężne i pobrała w związku z tym zaliczki na podatek, objęte następnie deklaracją roczną PIT-4R z dnia 31 stycznia 2012 roku (k. 10-11), które według art. 38 ust. 1 i art. 42 ust. 1 wspomnianej ustawy obowiązana była odprowadzić na rachunek Urzędu Skarbowego W. – U., właściwy ze względu na siedzibę spółki, odpowiednio do dnia 20 kwietnia, 20 maja, 20 czerwca, 20 lipca, 20 sierpnia, 20 września, 20 października, 20 listopada i 20 grudnia 2011 roku oraz 20 stycznia 2012 roku.

Na podstawie art. 9 § 3 k.k.s. za przestępstwa skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby prawnej.

Pobieranie i odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych niewątpliwie kwalifikuje się jako zajmowanie się sprawami gospodarczymi osoby prawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2002 r., IV KK 164/02, OSNKW 2002/11-12/106, Lex nr 54408).

Podstawa odpowiedzialności przewidziana w art. 9 § 3 k.k.s. odnosi się wyłącznie do osoby, która w zajmowaniu się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, wykazuje samodzielność, posiada kompetencję do podejmowania decyzji i środki do ich realizacji (por. T. Oczkowski, Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r., III KK 213/05, Lex nr 59791; J. Raglewski, Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2002 r., IV KK 164/02, Lex nr 42156), a nie do osoby pozbawionej samodzielności, wykonującej wyłącznie polecenia czy czynności techniczne.

W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, której sprawy w myśl art. 201 § 1 k.s.h. prowadzi zarząd spółki, osobami prowadzącymi w rozumieniu art. 9 § 3 k.k.s. sprawy gospodarcze takiej osoby prawnej są zatem członkowie zarządu. Natomiast odpowiedzialność innej osoby wchodzi w rachubę, jeżeli na podstawie art. 31 Ordynacji podatkowej zostanie ona wyznaczona jako osoba odpowiedzialna za czynności spółki jako płatnika podatku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2002 r., IV KK 164/02, OSNKW 2002/11-12/106, Lex nr 54408).

W niniejszej sprawie okoliczność, że prowadzenie spraw spółki (...)” jako płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych nie została powierzona innej osobie na podstawie art. 31 Ordynacji podatkowej nie była nawet kwestionowana.

Oskarżona A. W. nie kwestionowała, że w okresie sprawowania funkcji prezesa zarządu spółki (...)” zajmowała się sprawami gospodarczymi tej spółki, w szczególności jej sprawami finansowymi.

Zajmowanie się sprawami finansowymi spółki (...)” w okresie sprawowania funkcji prezesa zarządu kwestionował natomiast oskarżony W. W.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie stanowił wystarczającej podstawy do przyjęcia, aby sprawami finansowymi spółki zajmował się T. P. (3), jak twierdził oskarżony. Wprawdzie T. P. (1), miał dostęp do rachunku bankowego spółki i wykonywał z tego rachunku przelewy bankowe, jednak nie oznacza to, że zajmował się sprawami finansowymi spółki, zwłaszcza gdy chodzi o pobór i odprowadzanie należnych od spółki zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Dostęp do rachunku bankowego spółki miał bowiem jednocześnie oskarżony. To oskarżony podpisywał deklaracje dotyczące podatku dochodowego od osób fizycznych. Przelewy dokonywane z rachunku bankowego spółki przez T. P. (2) miały charakter hurtowy i nie były przez niego merytorycznie weryfikowane. Wypełniał on jedynie formularze polecenia przelewu w elektronicznym systemie bankowym danymi przekazanymi przez oskarżoną A. W. i brak podstaw do przyjęcia, że w okresie sprawowania funkcji prezesa zarządu przez oskarżonego było inaczej. Ponadto twierdzeniom oskarżonego o tym, że T. P. (1) zajmował się sprawami finansowymi spółki w okresie sprawowania przez oskarżonego funkcji prezesa zarządu stoi w sprzeczności z innym jego twierdzeniem, że w związku z odwołaniem go z funkcji prezesa zarządu przekazać miał dyspozycję przelewu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych należnych od spółki na dzień 20 kwietnia 2011 roku, co jak już wspomniano, nie znalazło nawet potwierdzenia.

Niezależnie od tego należało wskazać, że nawet podzielenie stanowiska oskarżonego nie mogłoby stanowić przeszkody do przypisania oskarżonemu odpowiedzialności na podstawie art. 9 § 3 k.k.s., a jedynie mogło wchodzić w rachubę jako przeszkoda do przypisania oskarżonemu umyślności.

Z punktu widzenia wypełnienia znamion przestępstwa skarbowego z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s. nieistotna jest okoliczność, czy płatnik posiada środki niezbędne do finansowania bieżącej działalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1995 r., I KZP 30/95, OSP 1996/4/68, Lex nr 23932).

Znamiona przestępstwa skarbowego z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s. zostają wypełnione nawet w razie jednokrotnego uchybienia terminowi do uiszczenia należności podatkowej, tak jak to miało miejsce w przypadku oskarżonego W. W.. Przeszkody do przyjęcia, że zachowanie oskarżonego wypełniało znamiona tego przestępstwa skarbowego nie mogło więc stanowić podnoszone przez oskarżonego odwołanie go z funkcji prezesa zarządu spółki 9 dni po upływie terminu płatności.

Z kolei kwalifikując czyn przypisany oskarżonej A. W. należało przyjąć, że działała ona w warunkach czynu ciągłego z art. 6 § 2 k.k.s. W myśl tego przepisu dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności, uważa się za jeden czyn zabroniony, przy czym w zakresie czynów zabronionych polegających na uszczupieniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej za krótki odstęp czasu uważa się okres do 6 miesięcy. Wobec tego mające miejsce w okresie sprawowania przez oskarżoną funkcji prezesa zarządu spółki comiesięczne niewpłacanie właściwemu organowi podatkowemu pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przypisywalne oskarżonej, stanowiło jeden czyn zabroniony.

Ciągłość jako element czynu zabronionego oznacza, że za czas jego popełnienia przyjmuje się czas ostatniego zachowania objętego znamieniem ciągłości. Konsekwencją tego jest uznanie, że w razie zmiany ustawy w trakcie realizacji czynu ciągłego uważa się, że cały czyn zabroniony został popełniony pod rządami ustawy nowej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 grudnia 2003 r., II AKa 257/03, KZS 2004/4/37, Lex nr 118899; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2012 roku, III KK 397/11, Lex nr 1212891). W przypadku oskarżonej A. W. okoliczność ta ma znaczenie o tyle, że w czasie popełnienia przez nią czynu, wyznaczonego przez ostatnie z przypisanych jej zachowań polegających na nieodprowadzeniu pobranych zaliczek, tj. w dniu 20 stycznia 2012 roku, minimalne wynagrodzenie wynosiło 1.500 zł (por. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r., Dz.U. z 2011 r. Nr 192, poz. 1141). Według art. 53 § 14 k.k.s. małą wartością jest wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego nie przekracza dwustukrotnej wysokości

minimalnego wynagrodzenia. Zatem w odniesieniu do czynu zarzucanego oskarżonej mała wartość nie przekraczała kwoty 300.000 zł. Oskarżonej przypisano nieodprowadzenie w terminie zaliczek na podatek w łącznej kwocie 120.259 zł, stąd jej czyn należało zakwalifikować z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Z kolei czyn przypisany oskarżonemu W. W. popełniony został w dniu 20 kwietnia 2011 roku, gdy minimalne wynagrodzenie wynosiło 1.386 zł (por. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2010 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2011 r., Dz. U z 2010 r. Nr 194, poz. 1288). Uwzględniając art. 53 § 14 k.k.s. mała wartość w odniesieniu do czynu przypisanego oskarżonemu nie przekraczała kwoty 277.200 zł. Oskarżonemu przypisano nieodprowadzenie w terminie zaliczek na podatek w kwocie 11.694 zł. Jednocześnie kwota ta przekraczała ustawowy próg przewidziany w art. 53 § 6 k.k.s. w zw. z art. 53 § 3 k.k.s., odpowiadający pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia w czasie popełnienia czynu, a więc kwocie 6.930 zł. Wobec tego czyn oskarżonego nie kwalifikował się jako wykroczenie skarbowe z art. 77 § 3 k.k.s., ale jako przestępstwo skarbowe z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s.

Przypisanie winy zarówno oskarżonemu W. W., jak i oskarżonej A. W., nie budziło żadnych wątpliwości. W sprawie nie ujawniły się jakiegokolwiek okoliczności mogące wyłączać winę oskarżonych.

Przestępstwo skarbowe z art. 77 § 1 k.k.s. w zw. z art. 77 § 2 k.k.s. popełnić można jedynie umyślnie (por. art. 4 § 1 k.k.s.). Według art. 4 § 2 k.k.s. czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, godzi się na to.

W okolicznościach niniejszej sprawy należało przyjąć, że oskarżony W. W. popełnił przypisany mu czyn z zamiarem ewentualnym, przewidując możliwość jego popełnienia i godząc się na to. W okresie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu zdarzały się opóźnienia w płatnościach zobowiązań spółki. Były one wywołane nieterminowym dokonywaniem wpłat przez kontrahentów spółki. Opóźnienia takie dotyczyły także należności publicznoprawnych spółki, co znajdowało potwierdzenie w pożyczce udzielonej spółce przez T. P. (2) celem zapłaty zaległych należności podatkowych. Opóźnienia w płatnościach ze strony spółki nie były więc dla oskarżonego sytuacją wyjątkową. Wiedząc, że oprócz oskarżonego dostęp do rachunku bankowego spółki miał także T. P. (3), oskarżony mógł przypuszczać, że płatność zaliczek na podatek dochodowy od osób fizyczny należnych od spółki na dzień 20 kwietnia 2011 roku zostanie dokonana. Jednak przekazując sprawę spółki w związku z odwołaniem go z funkcji prezesa zarządu spółki uchwałą z dnia 29 kwietnia 2011 roku nie upewnił się, czy spółka zaliczki te odprowadziła, mając świadomość upływu terminu płatności zaliczek z dniem 20 kwietnia 2011 roku.

Okoliczności niniejszej sprawy uprawniają do przyjęcia, że także oskarżona A. W. popełniła przypisany jej czyn z zamiarem ewentualnym. Świadoma comiesięcznego obowiązku odprowadzania pobranych zaliczek i narastających z tego tytułu zaległości nie wypełniała tego obowiązku ze względu na brak płynności finansowej spółki. Zdecydowała, że pobrane zaliczki przeznaczone będą na finansowanie bieżącej działalności spółki, w tym m.in. na wypłatę należności zatrudnianym przez spółkę osobom. Oskarżona podejmowała bezskuteczne próby pozyskiwania kolejnych kontrahentów. Nie podejmowała jakichkolwiek kroków mających na celu ogłoszenie upadłości spółki. Działania jej miały na celu utrzymanie działalności spółki. Trudno przyjąć, że chciała wyłączyć obowiązkowi podatkowemu, gdy chodzi o nieodprowadzanie pobranych zaliczek. Niemniej godziła się na taki skutek decyzji o ich przeznaczeniu na bieżącą działalność spółki.

Na podstawie art. 53 § 7 k.k.s. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu zabronionego bierze się pod uwagę rodzaj i charakter zagrożonego lub naruszonego dobra, wagę naruszonego przez sprawcę obowiązku finansowego, wysokość uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej, sposób i okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonej reguły ostrożności i stopień jej naruszenia.

Na zwiększenie stopnia społecznej szkodliwości czynu zarówno oskarżonego W. W., jako i oskarżonej A. W., wpłynął rodzaj i charakter naruszonego przez nich dobra prawnego, jakim są wierzytelności podatkowe w zakresie podatku od osób fizycznych, stanowiące istotny element finansów publicznych a także stosunkowo dużą

wagę naruszonego obowiązku finansowego, należącego do podstawowych obowiązków finansowych podmiotu zatrudniającego pracowników lub korzystającego z usług osób świadczących usługi na podstawie umów zlecenia lub umów o dzieło.

Na zwiększenie stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonej A. W., wpłynęła stosunkowo znaczna wysokość uszczuplonej należności publicznoprawnej w ramach małej wartości, o której mowa w art. 53 § 14 k.k.s. oraz działanie w warunkach czynu ciągłego.

Z kolei na zmniejszenie stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonej A. W. wpłynęło popełnienie czynu z zamiarem ewentualnym.

Natomiast na zmniejszenie stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego W. W. wpłynęła stosunkowo niewielka wysokość uszczuplonej należności publicznoprawnej, nieznacznie przekraczającej ustawowy próg przewidziany w art. 53 § 6 k.k.s. w zw. z art. 53 § 3 k.k.s., jednokrotne uchybienie obowiązkowi podatkowemu oraz popełnienie czynu z zamiarem ewentualnym.

W ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie w odniesieniu do oskarżonego W. W. spełnione zostały przesłanki warunkowego umorzenia postępowania karno-skarbowego.

W myśl art. 20 § 2 k.k.s. do przestępstw skarbowych stosuje się odpowiednio art. 66 § 1 k.k. oraz art. 67 k.k. Ponadto według art. 41 § 1 k.k.s. warunkowe umorzenie postępowania karnego można zastosować do sprawcy przestępstwa skarbowego, chyba że przestępstwo to popełniono w warunkach określonych w art. 37 § 1 pkt 1-3, 5-7 lub w art. 38 § 2, z zastrzeżeniem art. 37 § 2 i 3 oraz art. 38 § 3. W niniejszej sprawie żadna z wymienionych w tym przepisie przeszkód do zastosowania warunkowego umorzenia postępowania nie zachodzi.

Według art. 66 § 1 k.k. podstawę warunkowego umorzenia postępowania karnego stanowi przyjęcie, że:

- okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości,
- wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne,
- sprawca nie był karany za przestępstwo umyślne,
- postawa sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Stopień winy oskarżonego W. W. nie był znaczny, biorąc pod uwagę popełnienie przez niego czynu z zamiarem ewentualnym.

Podobnie stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu nie był znaczny, biorąc pod uwagę przewagę wyżej wymienionych okoliczności wpływających na zmniejszenie stopnia społecznej szkodliwości.

Postawa oskarżonego, który wprawdzie kwestionował swą odpowiedzialność, ale jedynie ze względu na postulowaną przez siebie odmienną oceną prawną dziewięciodniowego uchybienia terminu płatności zaliczek, który można było mu przypisać, i który ostatecznie złożył szczegółowe wyjaśnienia umożliwiające m.in. ustalenie jego odpowiedzialności, a ponadto jego ułożone życie rodzinne i zawodowe pozwalają na przyjęcie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał on porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Oskarżony jest osobą niekaraną.

W tych okolicznościach w ocenie Sądu Rejonowego trafną reakcją karno-prawną na występki oskarżonego stanowi warunkowe umorzenie postępowania karnego na okres próby wynoszący jeden rok.

Na podstawie art. 41 § 2 k.k.s. umarzając warunkowo postępowanie karne za przestępstwo skarbowe, w związku z którym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej i tej wymagalnej należności nie uiszczono, sąd określa także obowiązek uiszczenia jej w całości w wyznaczonym terminie.

Należało jednak uwzględnić, że dochodzenie zaległości podatkowych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko członkom jej zarządu zostało uregulowane odrębnie w art. 116 Ordynacji podatkowej, który przewiduje dochodzenie tych zaległości wyłącznie na drodze administracyjnej. Na podstawie art. 51 § 1 i § 3 Ordynacji podatkowej zaległość podatkową stanowią także zaliczki na podatek niewpłacone w terminie płatności przez płatnika lub inkasenta. Z tego względu brak było podstaw do uwzględnienia wniosku oskarżyciela publicznego o orzeczenie obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności wobec oskarżonego W. W., będącego prezesem zarządu(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Ponadto należało uwzględnić, że zobowiązanie podatkowe spółki z tytułu nieodprowadzonych zaliczek stwierdzone zostało administracyjnym tytułem wykonawczym i objęte jest egzekucją administracyjną prowadzoną wobec spółki. Jest więc obecnie przedmiotem innego postępowania, co w myśl art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 415 § 4 k.p.k. wyłączało potrzebę orzekania w tym zakresie.

Realną dolegliwość dla oskarżonego stanowić będzie natomiast świadczenie pieniężne orzeczone na podstawie art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 67 § 3 k.k. i art. 39 pkt 7 k.k. w kwocie 1.000 złotych, uwzględniającej wysokość miesięcznych dochodów oskarżonego oraz konieczność zapewnienia utrzymania jemu i jego małoletniemu dziecku.

Z kolei w odniesieniu do oskarżonej A. W. należało uznać, że stopień jej winy nie był znaczny, biorąc pod uwagę popełnienie przez nią czynu z zamiarem ewentualnym.

Znaczny natomiast okazał się stopień społecznej szkodliwości przypisanego jej czynu, biorąc pod uwagę przewagę wyżej wymienionych okoliczności wpływających na zwiększenie stopnia społecznej szkodliwości.

Według art. 77 § 2 k.k.s. i art. 23 § 1 k.k.s. przestępstwo skarbowe przypisane oskarżonego zagrożone jest karą grzywny od 10 do 720 stawek dziennych. Uwzględniając dyrektywy wymiaru kary określone w art. 12 i 13 k.k.s. w okolicznościach sprawy adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonej czynu oraz spełniająca wymagania prewencyjne zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i generalnym, będzie kara 100 stawek dziennych grzywny. Okoliczność łagodzącą stanowiła przede wszystkim uprzednia niekaralność oskarżonej.

Na podstawie art. 23 § 3 zdanie 2 k.k.s. stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności. Podstawę ustalenia stawki dziennej grzywny stanowi natomiast minimalne wynagrodzenie obowiązujące w czasie popełnienia przypisanego czynu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2012 roku, III KK 397/11, Lex nr 1212891; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2011 roku, II KK 259/11, Lex nr 1084720). Wspominano już, że czyn ciągle przypisany oskarżonej należało uznać za popełniony w dniu 20 stycznia 2012 roku, gdy minimalne wynagrodzenie wynosiło 1.500 zł (por. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 r., Dz.U. z 2011 r. Nr 192, poz. 1141). Wysokość stawki dziennej grzywny należało więc ustalić oskarżonej w granicach od 50 zł do 20.000 zł.

Uwzględniając niewielki miesięczny dochód oskarżonej, okoliczność, że na jej utrzymaniu pozostaje dwoje małoletnich dzieci, w tym jedno niepełnosprawne, autystyczne, co niewątpliwie podwyższa koszty utrzymania jej rodziny, należało ustalić wysokość każdej stawki dziennej grzywny na minimalną kwotę 50 zł.

Wobec oskarżonej A. W. brak było podstaw do uwzględnienia wniosku oskarżyciela publicznego o orzeczenie obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności z tych samych względów, co w przypadku oskarżonego W. W..

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu w odniesieniu do oskarżonego W. W. stanowiły art. 627 k.p.k. w zw. z art. 629 i art. 113 § 1 k.p.k., w tym opłata w kwocie 100 zł w myśl art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.)

Z kolei podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu w odniesieniu do oskarżonej A. W. stanowił art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.p.k., zważywszy na niewielkie dochody oskarżonej oraz okoliczność, że na jej utrzymaniu pozostaje dwoje małoletnich dzieci, w tym jedno niepełnosprawne.

Z tych względów Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji.